

VĚSTNÍK

Čs. lidového sdružení
a čs. katolických spolků
v Rakousku
Adresa: „Věstník“,
15, Pelzgasse 17, 1150 Wien

ROČNÍK XXXVIII

VÍDEŇ LEDEN ÚNOR 1991

ČÍSLO: 1-2.

POUŤ DŮVĚRY V PRAZE

Letos byl Nový rok v Praze opravdu mladý. Na 80 000 mladých křesťanů z Evropy přijelo po vánočních svátcích do Prahy, z Polska, Německa, Jugoslaviie, Maďarska, Rumunska a Sovětského Svazu. Z desíti podobných dobných setkání, které zorganizovala ekumenická komunita z Taize ve Francii, pražské setkání bylo nejpočetnější. Sv. Otec Jan Pavel II., ekumenický patriarcha Dimitrij, Robert Runcie a gen. tajemník OSN Perez de Cuellar zaslali do Prahy pozdravné telegramy.

Mluví bratr Roger:

"Přišli jsme do Prahy, abychom se připravili převzít velikou zodpovědnost v účasti na budování Evropy pokoje, svobody a usmíření. A přišli jsme především proto, abychom se vydali k pramenům víry a abychom prohloubili náš vnitřní život s Ježíšem Kristem. V dnešní době hodně mladých lidí hledá víru v Boha. A při tom mnozí mají pochybnosti. Když jsem byl ve vašem věku, přišla chvíle, kdy jsem se už neovážil modlit. Ptal jsem se: máš skutečně víru? Ale měl jsem babičku a maminku věřící. Věděl jsem, že se modlí. A říkal jsem si: obě jsou k sobě tak upřímné a vím, že stejnou upřímnost mají k Bohu. A tak jsem pochopil, že žádný křesťan nemůže pojmout sám

celou víru evangelia. Každý potřebuje oporu ve víře ostatních. Nikdy nezapomeňme, že Bůh nás nezanachává uprostřed naší samoty. V tom jedinečném společenství, kterým je církev, právě to, co mně samotnému není jasné, ostatní chápou a uvádějí v život. A já se o jejich víru mohu opřít".

Setkání

Své setkání nazvali "Pouť důvěry". Scházeli se ve svatovítské katedrále, ve Sportovní hale, v Průmyslovém paláci, ve stanech na Letné, kde se modlili, zpívali a v tichu meditovali. Od velikonoce 1991 do velikonoce 1992 se budou všichni ze všech sil snažit prohloubit své povolání ke smíření.

Bratr Roger vyzval všechny přítomné, aby po svém návratu domů, ještě než začnou letošní velikonoce, vyhledali zcela osamocené a spojili tak všechny generace od dětí až po nejstarší. Smyslem meditace bratra Rogera bylo, aby jeho posluchači pochopili, jak významné je smíření, které hlásá evangelium a které proměňuje duši každého. Smíření je vysílá na cestu velkého a nezištného společenství mezi lidmi.

V závěru poděkoval bratr Roger všem za zaslání poselství a "všem, kdo nás zde v Praze tak srdečně přijali"

NEPŘEDSTAVITELNOST TÉTO RADOSTI je tajemství Boží - Bůh nám chce dát něco, co přesahuje naši představivost.

TATO RADOST JE I NAŠÍM SVĚTLEM.

Člověk potřebuje světlo, aby viděl. Potmě ani člověk s nejbystřejším zrakem nic nerozezná. Můžeme mít dobré a zdravé oči - ale co když nevidí? Naším světlem je evangelium, RADOSTNÁ NOVINA, slovo Boží, všechny sliby, ale i přikázání Kristova. V tomto světle vidíme vše jinak, než lidé, žijící jen pro tento svět. Máme jiná měřítka, jiné perspektivy, jiné dimenze. Co svět klade na první místo - např. bohatství - hodnotíme podle okolností jako bezcenné. Ne že bychom si toho nesměli vážit, ale nesmíme to klást na první místo.

VŠE, CO KLADEME NA PRVNÍ MÍSTO, JE PRO NÁS BOHEM NEBO BŮŽKEM!

Miluje-li věřící křesťan na prvním místě peníze, je modloslužebník, protože jeho prvním bohem je něco jiného, než pravý, živý Bůh.

Co svět odmítá - např. utrpení - považujeme nebo můžeme považovat za něco cenného. Svět posuzuje potmě - my hodnotíme všechno v pronikavém světle Kristovy pravdy. Naším vodítkem jsou Kristova slova: "CO ČLOVĚKU PROSPĚJE, KDYŽ ZÍSKÁ CELÝ SVĚT, ALE ZMAŘÍ SVŮJ ŽIVOT?" (Mt 16, 26).

P. LEO KUCHAR

JDI ZA HVĚZDOU

Vánoční období skončilo, život se vrátil do všedních dnů. Bylo to období velké společenské aktivity. Pro ty, kdo však nezapomněli na podstatu těchto svátků to byl nový prožitek staré skutečnosti "Nám, nám narodil se". Vánoční doba skončila svátkem lidově zvaným "Tři králové", jinak Zjevení Páně. Je to svátek, který vyjadřuje důležitou pravdu vánoc: Mesiáš se sice narodil v lůně izraelského národa, ale jeho poslání je universální. Přišel proto, aby přivedl ke svému Otci lidi všech národů, kmenů a jazyků.

Tři králové

Zopakujme si velmi stručně základní příběh. Někde z "výchoďu", snad z oblasti Perského zálivu, která je dnes středem světového zájmu, přicházejí do Jerusalema tři "mágové" a hledají nově narozeného židovského krále. K Dítěti je vede hvězda, která jim svítí na cestu. Přes velké překážky Dítě najdou, pokloní se mu, předají mu dary a vrátí se oklikou do své vlasti. Tři moudří muži z výchoďu jsou reprezentanti pohanských národů, kteří nacházejí cestu ke Kristu.

Hledání

V určitém smyslu je to příběh každého člověka, který se nespokojuje s pasivním přijímáním každenních událostí a povinností, ale ptá se co to všechno znamená. Příběh člověka, který hladově nejenom po chlebě z pekárny, ale žízni po smyslu, po pravdě, lásce a životu. V příběhu moudrých mužů z výchoďu jsou prvky, které bychom našli i v příběhu našeho života. Mágové uvidí znamení a vydají se za jeho tajemství. Během svého pátrání brzo zjistí, že oni sami jsou objektem většího hledání. Ten, kterého hledají, je sám k sobě přitahuje světlem hvězdy. V pátrání po novorozeném židovském králi netápou ve tmě, protože jas hvězdy jim svítí na cestu.

Přes překážky u cíle

Na své cestě museli mudrci překonat mnoho překážek. Jdou pouští a přicházejí konečně do Jerusalema, kde vládne krutý král Herodes. V setkání s nimi se Herodes tváří, jako by byl na jejich straně, při tom však s nimi jedná s velmi nečistým úmyslem. Nakonec se mágové vracejí do své vlasti spokojeni a plni radosti, protože našli Toho, kterého hledali. Jejich cesta je korunována úspěchem. Cíl, za kterým se vydali, byl "nově narozený král židovský". Nalezli dítě Ježíše, toho Ježíše, který se prokázal být Vykupitelem světa. Jednou prohlásil: "Až budu povýšen od země, přitáhnu všechny k sobě" /Jan 12.32/.

Kde svítí světlo dnes?

Dnes jsou i jiné cesty, které vedou k Tomu, jehož hledali mágové. Žijeme ve světle velikonočního tajemství, ve světle vzkríšeného Pána, se kterým se setkáváme v mnoha formách. Ve víře své i svých přátel, v modlitbě, ve svátostech, především v eucharistii a samozřejmě v Písmu. On sám nás hledá a přitahuje, i když my ho nehledáme.

Na své cestě se taky setkáváme s mnoha překážkami. Jsou v nás i mimo nás. Je to naše pohodlí, spokojené v teple za pecí. Je to naše sobectví nic neobětovat a neriskovat. Během života se setkáváme s mnoha názory, které se ucházejí o naši přízeň. Mnozí nás volají, abychom šli jejich cestou. Pro některé vy-padáme směšně a staromodně. A jak jsme právě zažili v našich zemích, mnozí kvůli cestě za Pánem museli podstoupit i těžké pronásledování. To všechno nám může brát odvalu. Je však třeba mít stále na paměti, že Pán nezklame ty kdo zůstanou věrni. A i kdyby se stalo, že z cesty za Ním sejdem, On nás nepřestane hledat. "Jsme-li nevěrní, On zůstává věrný. Vždyť nemůže zapřít sám sebe." /2 Tim 2.13/.

J. Pazderka

Náš věrný a dlouholetý jednatel, bratr

JOSEF KOUTNÍK

oslavil v tyto dny své SEDMDESÁTINY. Děkujeme mu z plna srdce za jeho desetiletou, obětavou činnost a přejeme mu do další budoucnosti mnoho zdraví, úspěchů a Božího požehnání.

Československé lidové sdružení
v Rakousku

Jednota sv. Metoděje
ve Vídni

Předvolební schůzi s hezkou kulturní vložkou, souborem dětí z Lidové školy umění, měli voliči v Domažlicích, kde v Křesťansko-sociální koalici hrála významnou úlohu Čs. strana lidová.

S velikým zármutkem byla v západních Čechách přijata zpráva o úmrtí pana Jiřího Šaška. Jmenovaný byl vůdčí postavou protikomunistického odboje posledních dvaceti let, signatářem Charty 77 a kandidátem KDU v černových parlamentních volbách. Byl velkým přítelem ČSL a aktivně pracoval v Křesťanských stranách.

Plzeň (ein)

OSUDY STATEČNÝCH

Uznání našim letcům po padesáti letech

S pocity ulehčení a naděje jsme vstoupili do jubilejního roku 1990. Po dlouhých letech se v novinách a časopisech objevují články o věcech, které se buď vůbec zmiňovaly nebo byly léta přerušovány či zatlačovány do pozadí. Sem patří i osudy našich vojáků, kteří za druhé světové války bojovali na západní frontě.

Jejich osudy byly dramatické a nejednou tragické. Už několik dní po 15. březnu 1939, kdy Hitler vtrhl do Prahy, začali první vlastenci a především letci tajně přecházet na Ostravsku hranice do Polska, kde 30. dubna 1939 založili pod vedením nadporučíka letectva Jiřího Krále první čs. vojenskou skupinu v zahraničí. Ještě v létě téhož roku bylo 1 212 vojáků, z toho 477 letců odvezeno do Francie.

Od přepadení Francie nacistickým Německem uplyne letos už 50 let. Její vláda, ani armáda nebyly tehdy na válku připraveny. Mezi prvními, kdo se postavili na obranu, byli i příslušníci dvou československých divizí a naši letci. Již 10. května 1940 se proslavil rotmistr František Peřina, který v několika hodinách sestřelil čtyři německá letadla typu Dornier 17. Tento počet pak zvýšil na sedm a stal se jedním z nejlepších bojovníků letců té doby. Celkem českoslovenští letci ve Francii dobyli 158 vítězství, zahynulo jich ale 32. Mezi těmi, kdo tehdy zemřeli, byl i slavný letec akrobat František Novák. Po příchodu do Francie se musel podrobit operaci žaludku. Chtěl léta, předčasně odešel z nemocnice a to se mu stalo osudným.

Po porážce Francie v polovině roku 1940 českoslovenští vojáci, včetně letců, byli evakuováni do Velké Británie, která pak celý rok stála sama v boji proti hitlerovské přesile. V Londýně byla v létě 1940 sestavena a uznána československá vláda a na ostrově našlo útočiště na pět tisíc našich vojáků.

Jako první zahájili boj letci a zapsali tím nejsvětější kapitolu své historie. Už

v červenci 1940 byla zřízena 310. čs. stíhací peruť a 311. čs. bombardovací peruť a o něco později další stíhací jednotka. V době, kdy letci teprve dokončovali svůj výcvik, začala letecká bitva o Anglii, jež měla být úvodem k nacistické invazi. Němci měli zpočátku značnou vzdušnou převahu celkem 2 422 letounů, proti 1 323 britským. Tento nepoměr se však postupně měnil, neboť Angličané vyráběli tehdy už 470 letadel měsíčně, třikrát více než Němci.

Letecká bitva o Anglii začala 13. srpna 1940, už o dva dny později se objevilo nad Anglii najednou 1 800 německých letadel. Koncem srpna a začátkem září bylo britské letectvo už na pokraji svých sil, ale krize byla překonána. Za této gigantické bitvy ztratili Němci nad Anglií 1 733 letadel, Angličané 915.

V nejtěžších chvílích do bojů s nacistickou luftwaffe zasáhli i českoslovenští letci, kteří mj. chránili vzdušný prostor nad velkým přístavem Liverpoolem.

V bojích proti hitlerovskému nepříteli zaplatili naši vojáci krvavou daň. V bojích jich padlo 510, ještě více, než kolik jich přešlo hranice do Polska. Ani objemná kniha by nemohla popsat všechna hrdinství našich krajanů. Jen v bitvě o Anglii v roce 1940 sestřelili 56 nepřátelských letounů a za celou dobu války dokonce 315 německých letadel.

Jen namátkou se zastavme u osudu některých z nich: Josef František, který létal v polské 303. stíhací peruti, sestřelil 17 letadel a byl jedním z nejúspěšnějších stíhačů bitvy o Anglii.

Štábní kapitán Alois Vašátko z Čelákovice byl od dubna 1942 u 10. skupiny, kde velel třem stíhacím perutím. Jeho letoun se srazil 23. června 1942 v boji s nacistickou stíhačkou a A. Vašátko se zřítíl do moře nedaleko anglického pobřeží.

Richard Hapala při návratu z náletu byl omylem sestřelen britskou noční stíhačkou.

Jan Hejna, štábní rotmistr, se nevrátil z náletu na Brémy.

Albin Nassweter byl sestřelen při souboji nad kanálem La Manche.

Stanislav Plzák padl v souboji s německými stíhači na stejném místě.

Otto Smok, který sestřelil 12 německých letadel, byl sestřelen německým flakem.

Ladislav Říha se nevrátil z operačního letu na Paříž.

Arnošt Valentin, upadl do německého zajetí, po nezdařeném pokusu o útěk byl zastřelen.

Bohuslav Zikmund už 26. dubna 1939 uletěl z protektorátu se svým přítelem v letadle AVIA B-71, dostal se do Sovětského svazu, ale zahynul na anglickém křižníku na cestě do Anglie.

Alexander Gerič, absolvent slovenské letecké školy, prodělal v Dánsku školení, ale uletěl s dvěma dalšími do Sovětského svazu. Padl ve Slovenském národním povstání.

Koncem roku 1944 bylo ve Velké Británii 1 456 našich letců. Nebojovali jen s německými stíhači, ale prováděli i nále-

ty na německé území, útočili proti nacistickým ponorkám, zúčastnili se invaze spojenců v západní Evropě.

Zvláštní kapitolou jsou osudy příslušníků československých pozemních vojsk. Mezi nejznámější patřila jejich obrana pevnosti Tobruk v severní Africe. Mezi 791 muži bylo i několik velmi mladých vojáků. Přestože jim bylo teprve 16–17 let, patřili k nejspolehlivějším a nejstatečnějším.

Českoslovenští letci se zúčastnili i nejvýznamnější operace na Západě – invaze v Normandii v červnu 1944. Dne 6. června v 7.00 vzlétly naše stíhací peruť k prvnímu bojovému letu, aby chránily invazní jednotky. V akci bylo též bombardovací letectvo, které provádělo rozsáhlé nálety na nacistické základny.

Poslední velkou bojovou akcí našich jednotek na Západě bylo obléhání nacisty obsazeného severofrancouzského přístavu Dunkerque. Do svého nového působiště přešla Československá samostatná brigáda 8. října 1944. Její stav činil více než pět tisíc mužů, obléhání skončilo kapitulací nacistické posádky 9. května 1945. I když bojové akce u Dunkerque byly omezeny, padlo i zde 167 našich vojáků a 40 dalších zůstalo nezvěstných.

S nadšením uvítal náš lid v květnu a v červnu 1945 vracějící se vojáky našich jednotek ze Západu. Osudy většiny z nich byly složité a často tragické. Po únoru 1948 všech více než 14 000 těchto bojovníků se octlo na černé listině. Z armády byli propuštěni, v nesčetných procesech pak křivě obviněni jako záškodníci, nepřátelé lidu a agenti imperialistů. Jen nemnoho z nich se zachránilo útekem do emigrace. Další strávili celá léta ve vězeních, v jáchymovských dolech, perzekuce postihla i jejich manželky, děti, celé rodiny. Mnoho jich 50. léta nepřežilo.

Rok, v němž budeme vzpomínat 45. výročí osvobození a vítězství v druhé světové válce bude letos i ve znamení plného uznání zásluh našich vojáků ze Západu a plné jejich rehabilitace.

MILOSLAV MOULIS

ČTĚTE A ROZŠÍŘUJTE
»VIDEŇSKÉ SVOBODNÉ LISTY«

Prosíme oznamte včas
změnu adresy

Lužice a sjednocené Německo

Proces sjednocování Německa se nyní dovršuje.

V popředí zájmu německé veřejnosti na východě i na západě stojí jako prioritní závažné ekonomické otázky. Samotnému sjednocení Německa také předcházela smlouva mezi oběma německými státy o hospodářské, měnové a sociální unii. Důraz, kladený na přednosti kapitalistické tržní ekonomiky ovlivnil (asi více než nacionalismus) v první řadě výsledky letošních parlamentních voleb v NDR. V nich se rovněž Lužičtí Srbové přiklonili výrazně svými hlasy na stranu CDU. Pro tuto orientaci měly rozhodující význam především dva faktory. I když samy sobě si na první pohled odporují. Dá se sice říci, že pro věřící lužickosrbské evangeliky a katolíky, tvořící více než 90% celého malého slovanského národa, bude příklon k CDU samozřejmostí. Ale zároveň zde působila i bohatá nabídka západoněmecké konzumní společnosti spolu se silnou měnou, západoněmeckou markou... Nezaměstnanosti na volném trhu práce se lužickosrbská rolníci, kteří tvoří opět většinu ve svém národě, ovšem bát nemusí. Dobře totiž vědí, že i v jednotném Německu budou hospodařit na svém, na vlastních usedlostech. Přirozeně i je láká možnost svobodně žít, mít rozšířený horizont životních možností. Lužičtí Srbové jsou však velmi dobrými hospo-

dáři, jejich vesnice vynikají uspořádaností, výstavností a architektonickou původností nad ostatní okolní vesnice ryze německé. Zkrátka a dobře — rádi se drží doma. Tvořili ekonomicky, společensky a kulturně nadprůměr i v minulosti, v zglajchšaltované NDR.

Na druhé straně nepatrný počet lužickosrbských komunistů, který často takřka neomezeně vládl tzv. národním institucím, si uvědomuje definitivní konec pochybné slávy. Narudlí novináři slovanského mikronároda se stále rozčilují, že ubozí vesničané vážou na svých polích snopy. Inu, zemědělské stroje jsou doposud pod kontrolou starých struktur — funkcionářů družstevního zemědělství, kteří nemají nejmenší zájem opravdu pomoci pravým vlastníkům půdy.

Je třeba k této analýze dodat, že třikrát v tomto století zažili Lužičtí Srbové společenský obrat, se kterým spojovali určité naděje: bylo to po roce 1918, po roce 1945 a v současnosti. Ve dvou prvních případech se obraceli i s rizikem pronásledování k Československu. Nikdo však doposud nezkoumal jejich tehdejší postoje z ekonomického hlediska. Československo znamenalo v obou uvedených obdobích (po r. 1918 a 1945) významnou hospodářskou sílu a mohlo například lužickosrbským studentům nabídnout vedle slovanské vzájemnosti v podobě stipendií i tvrdou měnu, konvertibilní československou korunu. Nyní je tomu právě obráceně. Také proto různé lužickosrbské výpravy mívají častěji do SRN a k dalším kapitalistickým sousedům, méně již (s výjimkou 300 Lužičanů při papežově návštěvě Prahy) k nám do Československa.

Jinak ovšem vidí svými očima ekonomické souvislosti sjednocení Německa samotná SRN. Západoněmečtí politici a národohospodáři si dobře uvědomují, že německou jednotu si budou muset vykoupiť velmi obtížně, za splnění právě ekonomických podmínek. Zemi s nejlepší platební bilancí v Evropě totiž čekají velká vydání, ze kterých ostatně již některá jsou již na cestě. Že dal Sovětský svaz souhlas k německé jednotě, musí SRN protislužbou zachraňovat nemohoucí sovětské plánované tzv. socialistické hospodářství. Tento výdaj není ovšem pro západoněmecké finančníky a daňové poplatníky jediným. Zřejmě setrvání v Severoatlantické obranné alianci připraví jednotnému Německu celou řadu dalších vydání vojenského, politického a společenského charakteru. Největším offškem ovšem pro SRN bude postavit bez závažnějších sociálních kolizí východní (dříve komunistickou) část Německa na nohy. Stav této oblasti z ekonomického hlediska je totiž katastrofální a bude si vyžadovat komplikovanou mnohaletou hospodářskou politiku obnovy. A teď ještě ke všemu západoněmecká veřejnost zjistila, že v oně nešťastné kdysi NDR se nachází malý slovanský národ, Lužičtí Srbové, který si klade politické požadavky a sice ve formě finanční podpory pro svou národní existenci. Proto přijímá tyto skutečnosti se zřejmou nevolí: Ještě víceméně neznámým Lužickým Srbům zase jen platit...?

Těbaže se SRN již postupně smiřuje i s tímto

dalším problémem, který na ni čeká, byla by v tomto ohledu vhodná pomoc naší československé vlády Německu právě v záležitostech Lužických Srbů. Pro nás se totiž jeví jako možné z hlediska organizačního, metodického, technického a pedagogického učinit pro Lužické Srby mnohé, co se jeví nad síly SRN: Československo je totiž především společným státem dvou slovanských národů, Lužickým Srbům nejbližších. Proto lze Lužickým Srbům v rámci čs.-německé kulturní spolupráce mnohé nabídnout: na filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze se například může obnovit katedra lužickosrbského jazyka a literatury, a lužickosrbským studentům bychom mohli poskytnout četná stipendia. Již lužickosrbská středoškolační by mohli dostat možnost studovat u nás na všeobecných a odborných školách. Lužickosrbskému nakladatelství a tisku bychom mohli dát k dispozici určitou kapacitu v našich tiskárnách se slovanským typem (!) písma. Také naše domácí církve, především katolická a evangelická, by dostaly příležitost, jak ještě více rozvinout duchovní a náboženskou spolupráci. Přitom by se od Lužických Srbů jistě i leccemus přiučily. Např. vynikající lužickosrbský katolický dvoutýdeník Katolický posel nemá u nás (bohužel) obdoby. Československo by bylo s to rovněž nabídnout Lužici i Německu řadu expertů z oblasti vědecké slavistiky. Tato spolupráce, prováděná promyšleně a systematicky, by byla důstojným příspěvkem Československa k celoevropské jednotě. Stavěla by se proti koncepci Německa jako jednostranně nacionálního státu.

Ze závěru předchozí úvahy lze přejít od problematiky Lužických Srbů v dnešním Německu z hlediska ekonomického k problematice obecně politické. Ještě v minulém zimě a počátkem roku se vyskytovaly názory, že Němci jsou nyní otevření lužickosrbské otázce snad tak jako nikdy předtím. Dva aspekty však brání rozvinout toto pojetí vztahu německé společnosti k lužickosrbské menšině: Jednak je to přístup, při kterém se neněmeckému okolí přestává poprávat sluchu. Proti integračním celoevropským tendencím vystupuje raději konečným dosažením německé jednoty a přitom se úsilí o rozmach německého

Jsou Slované jako my, a kdysi — i když popravdě už hodně moc dávno — jim patřila velká část území dnešního Německa. Jaký bude jejich další osud?

národního státu (zatím) cestou růstu ekonomického vlivu především ve východní Evropě. Druhým aspektem tohoto problému jsou bývalí lužickosrbské komunisty, nyní členové PDS, kteří z valné části ovládají většinu národních institucí Lužických Srbů — zatímco si krátkozracc neuvědomují, že vůbec nemohou být partnery vlády, vedené stranou CDU. A nové lidi s čistými rukama nechťejí bývalí „rudí“ za žádnou cenu k ničemu připustit — spíše jsou ochotni zaplatit třeba i totální národní diskreditaci. Naopak velice dobře si v této situaci vedli a vedou lužickosrbské členové CDU, kteří už postupně začínají získávat v procesu sjednocování Německa půdu pod nohama. A bylo by dobré, kdyby dostali příležitost spolupracovat i s příbuznými politickými směry v Československu, Polsku a v dalších státech. Také na tomto úseku je pomoc demokraticky orientovaným Lužickým Srbům vítána. Spolupráce z naší strany s Německem (ať politická, nebo kulturní ve prospěch Lužických Srbů) musí být však vázána na jednu podmínku: na eliminaci všech, byť jen nacistických tendencí v nynějším sjednoceném Německu. Lze si však dobře představit, jak demokratická celoněmecká vláda zápasí v dlouhodobé budoucnosti s tímto problémem, který prozatím SRN řešila vždy úspěšně.

Radikálně pravicové tendence, které by znamenaly útok skupin nebo i malých seskupení německého obyvatelstva proti lužickosrbskému jazyku, školství, kulturním a dalším národním institucím, by totiž vedly zcela jistě svým důsledkem k rozpadu ještě stále existujícího lužickosrbského osídlení v slovanské části Lužice. Pak již jen neuvědomělejší složka národní inteligence by žila v diaspoře. Proto podpora Lužickým Srbům ze strany Československa je i podporou německé demokracie.

dr. JOSEF LEBEDA

Na konec trochu humoru

Tady máte každý jeden padák!

Připněte si jej na záda a v případě potřeby zatáhněte za šňůru a padák se Vám otevře!

Kdyby se snad neotevřel, tak dostanete ve skladišti jiný!!!

— Mohl bych mluvit s panem Broučkem?

— Ne!

— Ted s nim mluvím já!

„Babičko, přibralas 15 kg.“

„Odjedu na dva měsíce do Austrálie.“ Začala plakat: „Ale slib mi, že mi budeš každý den psát!“ „Pověz, má drahá, máš mě tak ráda nebo sbíráš známky?“

OSMÝM PŘIKÁZÁNÍM BERE BŮH V OCHRANU TAKÉ ČEST A DOBRÉ JMÉNO ČLOVĚKA. PROTI CTI A DOBRÉMU JMÉNU SE PROVIŇUJE, KDO LEHKOVÁZNĚ POSUZUJE, NACTIUTRHÁ, POMLOUVÁ ANEBU DRUHÉMU DONÁŠÍ, CO KDO ZLÉHO O NĚM ŘEKL.

Pro zamyšlení nad sebou — Posuzoval jsi opovržlivě úmysly druhého? — Roztrušoval jsi skutečně nebo domněle chyby bližního? — Mluvil s úmyslem schválně očernit někoho v očích druhého? — Napomínal jsi druhé šetrně?

MÉ VZPOMÍNKY NA LUHAČOVICE

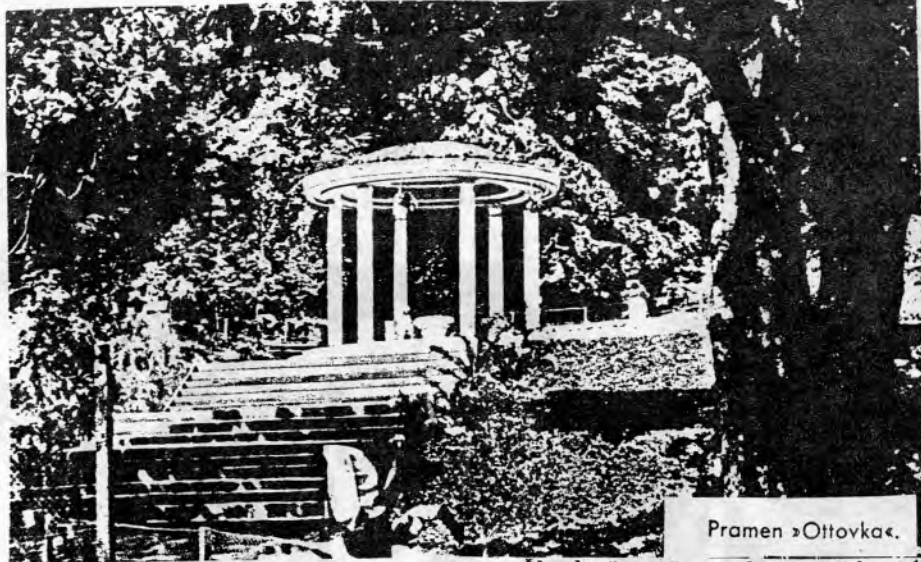
Lázně Luhačovice, jaký to krásný koutek naší drahé Moravě. Nadarmo se neříká, že je perlou Moravy, pravý ráj, na který se nezapomíná; nikdo, kdo zde jedenkrát byl ani zapomenout nemůže a rád se sem každého roku vrací, aby se znovu obdivoval krásám přírody a jejímu klidu. Nedivte se mě, že tak často navštěvuji tato čarovná zákoutí ať v zahradách, v lesních zákružích cest nebo v upraveném parku, který hýří nádhernou květinovou výzdobou – a těžko vám říci, kde je zde nejkrásnější místo. Zde nabírám hodně duševního klidu. Lázně

Luhačovice mají též zajímavé okolí na výlety, nedaleko je Uherský Brod – rodiště Jana Ámose Komenského, hrad Buchlov, Buchlovice, Bojkovice, Velehrad, sv. Hostýn, Strážnice a Zlín.

Slyším-li slovo Zlín nebo Gottwaldov vždy si vzpomenu na stařečka v Luhačovicích, na autobusové nástupiště, když jsem jel do Zlína. Hovůr započal takto. Prosím vás stařečku jede odsud autobus do Gottwaldova?

Stařeček se na mně dost nevlídně podíval a nevrle odpověděl. Ano, ale umňa je to Zlín mladý pane, víc jak 400 let se tomu říkalo Zlín a věil to ti mudrlanti nazvali Gottwaldov u mňa je to stále Zlín. Také kult osobnosti.

Omluvil jsem se, že jsem to nevěděl. A odkud sů mladý pane že to nevíte. Jsem z Vídně, byla má odpověď. Tu stařeček se vlídně podíval na mne. Tak oni sů z Vídně, no tož vám to prominu že jste to tak řekl. No a jak se vám v tom Vídní daří? Vysvětlil jsem mu, že se máme dobře. No a co existuje u vás ještě to »České srdce«? Byl jsem momentálně překvapen, že o nás stařeček ví. Ano stařečku, ještě pořád existuje ale už nás nejní tolik jak bývalo, hodně už jích pomřelo, naše mámy a tátové, 22 vlaků s krajany se vystěhovalo do vlasti po 45. roku, a mladí co byli na nucené práci za okupace ve vlasti si tam našli známost, tam se oženili, a už se nenavrátili neb ve Vídní byla velká bída

Pramen »Ottovka«.

A jak to stařečku, že víte, že u nás je České srdce? Jó mladý pane my jsme si s ním ještě pohovořil. Od té doby jsem měli každým rokem od Českého srdce zstařečka už neviděl, ani nevím odkud Vídně chlapce na prázdninách za repu. byl, jak se jmenoval jistě je už na pravdě bliky, takového šikovného synka a hod. Boží, vždyť to bylo v roce 1964.

Čas plyne jako voda a Zlín se stal zase kový tichý ostýchavý, za všechno děko Zlínem. Jakou radost by asi měl stařeček val, a byl nám hodně nápomocný. A když – jistě by řekl – jó, jó, inu Boží mlýny mejsme obědvali to byla radost naň sa dívat lou pomalu, ale jistě.

František J. Bouchal

jak mu šmakovalo, a vždy jsme ho pobízeli když ti chutná přiber si. A to se na nás tak pěkně podíval a řekl ostýchavě, když smím. Inu museli ste mít v té Vídní velkou bídu po té první válce. A synek vždy na váze přibral když odjížděl domů.

A jak se vám daří stařečku? Stařeček se na mně tak mile i bolestně podíval, že mě ho bylo až líto, se dívat do jeho ustarané tváře. Skusil jsem hodně, nechci na to vzpomínat, pole mňa sebrali i koně, které jsem měl tak rád, byl jsem takový opuštěný, šel jsem za koňmi do kolchozu se vyplakat. Když jsem tam poprvé a po delším čase do kolchozu za němá přišel, tak mňa hned poznali, radosti zařechťali, tak se na mňa téma velkýma očima podívali jakoby chtěli říct, proč si nás hospodáři opustil, vždyť jsme ti věrně sloužili, měli tě rádi, spolu jsme orali seno a obilí domu svázeli, já jsem to nemohl vydržet, obejmul jsem oba kolem krku a plakal. Stařečkovi tekli slze po lících, bylo mě ho líto, a i mě vřhly oči.

Zemřel dr. B. Bunža

V New Yorku zemřel 27. listopadu ve věku 82 let dr. Bohumír Bunža, bývalý poslanec Čs. národního shromáždění. Byl rodákem z Bzence. Práva vystudoval na Masarykově univerzitě v Brně. Působil nějaký čas jako soudce. Po válce byl za lidovou stranu zvolen poslancem a náležel ke skupině, která ostře kritizovala komunistické nehoráznosti. To byl důvod, proč musel po puči uprchnout za hranice, sám, bez rodiny. Byl už v exilu, ale komunistům ještě pořád překážel a odsoudili ho za nepřítomnosti k smrti. Z Německa se dr. Bunža dostal v květnu roku 1948 do Londýna na sjezd poslanců-exulantů a Anglie se mu stala na dva roky domovem. V roce 1950 emigroval do Spojených států a stal se pracovníkem Rady svobodného Československa. Byl rovněž činný v křesťansko-demokratickém hnutí, jehož unie pro střední a východní Evropu ho vyslala nejprve do Paříže a později na mnoho let do Itálie. V Římě pracoval v budově křesťansko-demokratické unie, ale spolupracoval i s Americkým fondem pro čs. uprchlíky a obětavě pomáhal utečencům z Československa v emigraci do zámoří.

S rodinou se setkal až kolem roku 1968, kdy už v Itálii dosluhoval. Na odpočinek se vrátil do Spojených států, ovšem zase se zapojil do politické práce jak v Rade svobodného Československa, tak v Čs. společnosti pro vědu a umění. Letos krátce navštívil vlast, pro kterou v cizině tolik dlouhých let nezištně a záslužně pracoval.

Bohoušek byl vzácný člověk. Optimista, vždy ochotný pomoci, velký ctitel pěveckého umění a sám byl horlivý zpěvák nevšedních kvalit. Jeho sonorní hlas už tedy neuslyšíme, ale utěšujeme se, že plně hlaholí v kůru nebeském, kde si pěvce jeho kvalit nedali ujít. Jenom nevíme, jestli se i v nebi smějí zpívat ty moravské, slovácké a slovenské, jež miloval a jimž jsme my, jeho přátelé, rádi naslouchali.

Uznání od kardinála Tomáška

(DVE) — Po dvou čestných doktorátech udělených nedávno Českému primasovi, Františku kardinálu Tomáškově univerzitami v Pasově a v Miláně (viz min. čís.) vyznamenala ho 26. m. m. čestným doktorátem pedagogických věd Vědecká rada Univerzity Karlovy.

1. Listopadu t.r. adresoval pan kardinál Jaroslav Kušný dopis tohoto znění:

POKOJ A DOBRO! Vážení pane šéfredaktore, děkuji Vám co nejsrdčněji za posláni říjnového vydání Vaší »Demokracie v exilu« s článkem věnovaným mě osobě.

O demokracii a svobodu ducha a víry bojovalo u nás i za hranicemi mnoho našich vzácných osobností, mezi něž patříte i Vy. Pán zehnej i nadále Vaší záslužné práci o utvrzení a posílení naší svobody, která ještě není pevná a dobojovaná.

Pozdravuje a žehná

František kard. Tomášek, arcibiskup pražský.

Bratrské napominání — Čest bližního není nejvyšší hodnota a někdy je nutné v zájmu spravedlnosti i pokoje vyjavit zlé skutky člověka. V tom se máme řídit pravidlem,

kteří nám dal sám Ježíš Kristus:

«Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dala si říci, získal jsi svého bratra. Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva. — Jestli ani je neposlechně, oznam to církvi; jestliže však neuposlechně ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník» (Mt 18,15-17). Kde stačí mírné prostředky, nemáme užívat silnějších.

AMERIKA JE S NÁMI

Nikoli náhodou byl za datum vůbec první oficiální návštěvy amerického prezidenta v naší republice vybrán právě výroční den listopadové revoluce, která skoncovala s obdobím komunistické totality a přinesla našemu lidu opět svobodu a důstojnost. Jednak v osobě prezidenta USA byly při oslavách revoluce symbolizovány hodnoty, které si navzdory prošlým desetiletím naše veřejnost s Amerikou navykla spojovat — svoboda, demokracie, morálka i prosperita. A za druhé, prezident G. Bush při své návštěvě mohl připomenout, že Amerika je odhodlána pomoci nám na nastoupené cestě k dosažení těchto hodnot. Zvláště výrazně to vyjádřil ve svém projevu ve Federálním shromáždění, z něhož vyjímáme:

Dnes je Československo opět svobodné. Československá revoluce skončila, ale renesance Československa právě začala. Vaše a naše práce zdaleka ještě nejsou ukončeny. Váš národ, podobně jako vaši sousedé na severu i na jihu, stojí před nevidanou úlohou vybudovat stabilní demokracii a prosperující tržní hospodářství ze zřícenin totality.

Dnes stojím na tomto místě proto, abych vám řekl, že vás nezklameme v tomto rozhodujícím okamžiku. Amerika bude po vašem boku. Proto je Amerika připravena, aby pomohla Československu uskutečnit pokrok a prosperitu, které jsou na dosah ruky. Dnes naše dvě země uzavřou dohody poskytující Československu úplný přístup k americkým trhům, americkým investicím a americké technologii. Chceme pomoci otevřít prostor pro kreativitu a energii českého a slovenského lidu, a proto se zasadím o to, aby americký Kongres schválil fond 60 miliónů dolarů pro československo-americkou spolupráci.

Navíc na podporu vašeho soukromého sektoru nabídnou Spojené státy hospodářskou pomoc z 370 miliónů dolarů, které jsou určeny pro střední a východní Evropu na následující rok.

Teprve včera byla podepsána dohoda, kterou vaše vláda zakládá slibný společenský podnik se dvěma americkými podniky za účelem modernizace telekomunikací.

Očekávám, že Mezinárodní měnový fond dá k dispozici 5 miliard v roce 1991 pro střední a východní Evropu a Světová banka během následujících tří let přispěje dalšími 9 miliardami. Mimo tyto ekonomické iniciativy se snažíme obnovit otevřenou a svobodnou výměnu mezi našimi dvěma zeměmi, která nám tak dlouho chyběla.

Jako malé národy, jejichž samotná existence vyžaduje trvalou bdělost, jste vždy chápali, že vaše budoucnost závisí nejen na vašich odvážných činech zde, ale na širších principech, které ovládají velký svět, ve kterém nyní žijete. Musíme si uvědomit, že žádný lid, žádný kontinent nemohou být osamoceny, nemohou být bezpečny samy o sobě. Naše osudy jsou vzájemně spojeny.

To je důvod, proč oslava svobody v Evropě sebou přináší novou zodpovědnost. Nyní, když demokracie prokázala svou sílu, má Evropa jak možnost, tak naléhavý úkol spojit se s námi při vedení lidstva. Aby vzniklo nové společenství svobody. Toto společenství spočívá na společných zásadách, na čtyřech úhelných kamenech tvořících naši soustavu hodnot. Na neotřesitelné víře v lidskou důstojnost a práva, přesvědčení, že spravedlivá vláda svou moc odvozuje od lidu. Víře, že muži a ženy na celém světě musí mít svobodu, aby mohli užívat plodů své práce, a že chování národů musí být podřízeno právu.

CO JE SMYSLEM NAŠICH DĚJIN?

„Asi r. 1400 před Kr. podnikl egyptský král Sesostris válečnou výpravu do Malé Asie v čele půl milionu bojovníků. Když se vracel do vlasti, jel na zlatém voze, do něhož byli zapřaženi čtyři přemožení králové. Jeden z nich se ustavičně obracel a pohlížel na kolo vozu. Ušiml si toho Sesostris a tázal se, proč se stále ohlíží. „Dívám se.“ odpovídal. „jak horní část kola tak rychle je dole a dolní tak rychle nahoře.“ Zamyslel se král Sesostris a uvědomil si proměnnost a tomičnost pozemské moci. — Ano, tuto historku jste slyšeli v dějepisném vyučování. Avšak dějiny nejsou takové mechanické střídání, aby jednou vítězili ti, po druhé oni. Žádný národ není svořen, aby otročil jinému národu: nýbrž všichni národové jsou stvořeni, aby sloužili Bohu. Bohu sloužiti není jen úkol jedince i národa. Tomuto úkolu se může vepřít i jedinec i národ. Avšak jedinec i národ budou souzeni Bohem. A trestáni Bohem. Jedinec zde na světě nebo po smrti. Národové jsou trestáni jen na světě. Žádný národ nepřijde do nebe. A žádný národ nepřijde do pekla. Jen jediní. Ponižení národa může být buď trestem za jeho hříchy nebo výzvou, aby se rozpomenul na své pravé poslání. Není-li trestem, je výzvou. Pázmány řekl, že nekrmíme vola určeného k zapřahání do pluhu. Ani Bůh nehýčká národy, jež určil ke své službě. Ano, je chvíle sebeurčení: určití se pro Boha — to jest naši národní povinnosti, ať jsou hranice státu jakékoliv, forma vlády jakékoliv, dějinný úděl jakýkoliv.“

Návštěva George Bushe s chotí Barbarou v Československu byla krátká, ale zůstane svou symbolikou v paměti našich národů dlouho. „Amerika bude po vašem boku,“ zdůraznil znovu prezident USA na shromáždění na pražském Václavském náměstí a na závěr odevzdal naší zemi repliku amerického Zvonu svobody se slovy: „Kdykoliv se rozezní zvony na Václavském náměstí nebo v Bratislavě či kdekoliv jinde v této nádherné zemi, vzpomeňte si na tento zvonek a vězte, že to všechny zvony zvoni na znamení vaší drahocenné svobody. Jsem hrdý na to, že v této chvíli mohou tento zvonek nechat třikrát rozeznít. Jednou za vaši odvahu, jednou za vaši svobodu, jednou za vaše děti. Bůh žehnej Československu.“

ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETARIÁ-
TĚ** a půjčování knih každý první čtvrtek
v měsíci, vždy od 19 do 20 hodin.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III. Rennweg číslo 63

VII. ODBOR JSM

ŠEST NA PĚTAČTYŘICETI »Zbytek
světa« – uvádí Helmut HOSCHKY –
sobota 23. února 1991 ve 20 hodin v
sále Schützengasse č. 30, Vídeň 3.

**VALNÁ HROMADA A VELIKONOČNÍ
ÚVAHA – SOBOTA 16. března 1991 ve
20 hodin v klubovně Rennweg 63a, Ví-
deň 3.**

MŠE SV. poté **DIEXIELAND** – vyhrá-
vat bude Diexieland fary Vídeň 12 –
dršťková – budvar – **neděle 7. dubna
1991 v 10 hodin v sále Schützengasse
č. 30, Vídeň 3.**

JIŽNĚ OD RIO GRANDE obrázky a
hudba Latinské Ameriky – hudební sou-
bor »GUAYAYAN« – v bufetu speciality
Latinské Ameriky – **sobota 27. dubna
1991 ve 20 hodin v sále Schützengasse
30. Vídeň 3.**

**9. 2. – sobota – Návrat ze Zimní rekrea-
ce mládeže vlakem na Westbahnhof
v 19 hod.**

**10. 2. – 5. neděle v mezidobí – Mše svatá
pro rodiče v 10 hod.**

13. 2. – středa – Popeleční středa: den
přísného postu. Začíná doba postní.
Udílání popelce v českém kostele v
18 hod. V této době se vynechává v li-
turgických textech každé »Aleluja«.

**VI. ODBOR JSM XVII. koná ve stře-
du 27. února 1991 v klubovně Rosen-
steingasse 39/I. poschodí členskou schůzi
s filmem ze života menšiny. Začátek v
18.30 hodin. – Hosté vítáni.**

MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

I. A II. ODBOR JSM VÍDEŇ XV.:
Každou neděli a každý svátek v 8 hod.
mše svatá v kostele ve Fünfhausgasse, Ví-
deň XV.

**KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE
VÍDEŇ 3, RENNWEG 63**

KAŽDOU NEDĚLI se koná v českém
kostele JSM na Rennwegu číslo 63 v 7 ho-
din a v 10 hodin mše svatá s proslovem.

Príležitost ke svatě zpovědi vždy před
každou bohoslužbou.

**1. 2. – První pátek v měsíci – Votivní
mše svatá Nejsvětějšího Srdce Ježíš-
ova ve 14.30 hod.**

**17. 2. 1. neděle postní – Mládežnická
mše svatá v 10 hod. V 11 hod. po-
kračuje příprava na přijetí svátosti
křtu a biřmování.**

**24. 2. 2. neděle postní – Mše svatá v
10 hod. Následuje setkání starších
osob v přátelském kruhu v klubovně
u kostela.**

**1. 3. První pátek v měsíci – Votivní mše
svatá Nejsvětějšího Srdce Ježíšova ve
14.30 hod.**

**3. 3. – 3. neděle postní – Dětská mše
svatá v 10 hod. Následuje občerst-
vení pro děti. V 11 hod. pokračuje
příprava na přijetí svátosti křtu a biř-
mování.**

**10. 3. 4. neděle postní – Mše svatá pro
rodiče v 10 hod.**

**ČESKÉ BOHOSLUŽBY V CHRÁMU
PANNY MARIE NA NÁBŘEŽÍ** se konají
každou neděli a zasvěcený svátek v
8.10 hodin s promluvou u Otců Redemp-
toristů Vídeň I, Salvatorgasse 12.

**ČESKÉ KATOLICKÉ SPOLE-
ČENSTVÍ** při chrámu Panny Marie na
Nábřeží – **KATOLICKÝ KLUB PÁTE-
RA JOSEFA NOVOTNÉHO** 1. okres,
Seitzergasse č. 5, IV. patro: otevřeno pá-
tek od 17 do 21.30 hodin a v neděli od 9
do 11 hodin. Každý první pátek v měsíci
mše svatá v kapli sv. Stanislava od 19 ho-
din, 1. okres, Kurrentgasse 2.

OREL VÍDEŇ

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ X. Puchs-
baumgasse číslo 39a/4. Ježkova knihovna
(tamtéž) půjčuje každou první středu v
měsíci od 18 do 19 hodin. Též dle telefo-
nické dohody, číslo telefonu 62 68 204.

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV. Cvičí-
me každé úterý od 19.30 do 21 hodin v
Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Hosté ví-
táni!

FILMOVÁ PŘEDSTAVENÍ

24. února 1991 – »Náš dědek Josef«
24. března 1991 – »Haškovy povídky
ze staré
monarchie«

Všechna filmová představení se ko-
nají vždy v neděli v **TABOR-KINO** v
9.30 h.

**29. I. jsme doprovodili za
velké účasti na zentrátr.
hřbitově, naší obětavou
členku IV. odb. J S M XXO.
ANNU BERGOVCU/roz. Valsovou
Světlo večné ať ji svítí,
odpočívaj v pokoji.**

Br. JAN PERNIČKA

**SLAVÍ SVÉ 80. LETÉ NAROZENINY. DO DALŠÍCH
LET HODNĚ ZDRAVÍ A BOŽÍHO POŽEHNANÍ PŘEJE
VII. ODB. USTŘEDÍ J.S.M. LIDOVÉ SDRUŽENÍ A REDAKCE.**

Naši jubilanti

NAŠE MAĀINKA

ŽOFIE MÁLKOVÁ

**SLAVÍ 12. ÚNORA SVÉ 80. LETÉ NAROZENINY
CELÁ RODINA, A PŘÁTELÉ BLAHOPŘEJI K TOMUTO
JUBILEU HODNĚ ZDRAVÍ A BOŽÍHO POŽEHNANÍ DO
DALŠÍCH LET.**

DCERY:

ANIČKA PRUCHOVÁ KRISTINKA HELLMANOVÁ

ZETOVÉ

SONJA ANDREA ALEXANDER VNOUČATA.

Sestra Ž. Málková, byla ženou našeho dlouholetého
obětavého režiséra a ochotníka J.S.M. a ORLA.
V. Malek který svým rozeným humorem, obveseloval
krajany po všech okresech Vídně. Velká škoda že
tak přechátně odešel. Pracoval jsem s ním dlouhá
léta, a nálezitě jsem ocenil jeho lásku k divadlu.
Vám sestro Málková přeji za ochotníky Lidov.
sdružení, k Vaším narozeninám hodně zdraví, všeho
dobrého, a radosti s vnučaty. Čs. lidové sdružení.